

تعیین مناسبترین تلقیح کننده برای گلابی رقم نطنزی

ابوبعلی قاسمی

مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی اصفهان

گلابی یکی از مهمترین میوه‌های مناطق معتدله و دومین میوه از گروه میوه‌های دانه‌دار می‌باشد. اکثر ارقام گلابی خود ناسازگار بوده و برای تولید میوه تجارتمی نیاز به درختان گرده دهنده مناسب و سازگار دارند. بنابراین روند تشکیل و تکامل میوه و تعیین سازگاری گرده در ارقام مختلف گلابی برای تولید محصول در حد مطلوب ضروری می‌باشد. به منظور تعیین مناسبترین رقم گرده زا برای گلابی نطنزی در این تحقیق سازگاری و اثرات گرده ۵ رقم گلابی تجارتمی بنامهای (شاه میوه، کوشیا، سردرود، بارتلت و سبری) بعنوان تلقیح کننده روی میزان باروری و خواص کمی و کیفی میوه‌های تشکیل شده در این رقم گلابی همراه با تیمارهای بکر باروری، خود گرده افشانی مصنوعی و گرده افشانی آزاد در قالب طرح بلوکهای کامل تصادفی با ۴ تکرار از سال ۱۳۸۱ به مدت ۲ سال در باغهای گلابی شهرستان نطنز مورد بررسی قرار گرفت. برای این منظور ۳-۴ روز قبل از شکفتن گلها تعداد ۷ شاخه در جهت مختلف درخت انتخاب و با کیسه‌های پارچه‌ای ایزوله شدند. گرده ارقام تلقیح کننده نیز با تهیه شاخه بریده از آنها در آزمایشگاه تهیه شد. پس از باز شدن گلها و آمادگی کلانه شاخه‌ها را از کیسه‌های ایزوله خارج نموده، گلهایی که کاملاً باز شده بودند و یا گلهایی که کاملاً بسته بودند حذف گردیدند، مابقی گلها بوسیله قلم مو با گرده ارقام مورد نظر تلقیح شدند. تعداد گلهای تلقیح شده شمارش شد و مجدداً شاخه‌ها با کیسه مربوطه پوشیده شدند. تعداد میوه تشکیل شده پس از اولین ریزش، بعد از ریزش جودرو و قبل از برداشت محصول شمارش یادداشت گردید. رکوردهای یادداشت شده تجزیه واریانس شدند. نتایج تجزیه واریانس نشان داد که اثر تیمارها چه در تعداد میوه تشکیل و چه در درصد باروری گلها در سطح یک درصد معنی‌دار می‌باشد. نتایج بررسی‌های انجام شده نشان داد که گلابی شاه میوه با ۹۰ درصد تداخل زمان گلدهی و ۶/۵ درصد باروری برای گلابی نطنزی بهترین تلقیح کننده می‌باشد.